

Ενότητα 4: Γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης και αντιμετώπιση παρανοήσεων σχετικά με τα κύματα καύσωνα

Το περιεχόμενο αυτής της ενότητας είναι περιεκτικό και επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των παρανοήσεων που μπορούν να εμποδίσουν την αποτελεσματική δράση για το κλίμα. Η ενότητα ξεκινά με την επισήμανση των διαφορετικών απόψεων σχετικά με τις αιτίες της κλιματικής αλλαγής, που εστιάζουν στους βιογεωχημικούς κύκλους, αλλά τις ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως η καύση ορυκτών καυσίμων και η αποψίλωση των δασών. Τονίζεται η ανάγκη να αντιμετωπιστούν αυτές οι παρανοήσεις για να εξασφαλιστεί η ακριβής κατανόηση και η τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων στην πολιτική και τη δράση.

Η ενότητα κατηγοριοποιεί τις συνήθεις παρανοήσεις σε τέσσερις ομάδες:

1. Αιτίες της υπερθέρμανσης του πλανήτη, όπως "η μείωση του στρώματος του όζοντος" ή "σύγχυση μεταξύ του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και άλλων αερίων".
2. Επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη, όπως η ιδέα ότι "η υπερθέρμανση του πλανήτη μπορεί να μειωθεί με τον περιορισμό των χημικών αποβλήτων που απελευθερώνονται στα ποτάμια" ή "η σύνδεση μη σχετικών φαινομένων όπως η όξινη βροχή με την υπερθέρμανση του πλανήτη".
3. Η κλιματική αλλαγή ως φυσικό φαινόμενο, όπως "η κλιματική αλλαγή είναι απλώς μέρος του φυσικού κύκλου" ή "η απόδοση της αύξησης της θερμοκρασίας στις ηλιακές κηλίδες και όχι στα αέρια του θερμοκηπίου".
4. Επιστημονική συναίνεση και χειραγώγηση δεδομένων, όπως "δεν υπάρχει επιστημονική συναίνεση για την παγκόσμια κλιματική αλλαγή" ή "ιστορικές ανακρίβειες σχετικά με προηγούμενες επιστημονικές προβλέψεις".

Οι αναστοχαστικές ερωτήσεις προτρέπουν τους μαθητές/τριες να εξετάσουν πώς αυτές οι παρανοήσεις επηρεάζουν την αντίληψη του κοινού και τη σημασία της κριτικής αξιολόγησης των πληροφοριών των μέσων ενημέρωσης.

Η ενότητα στη συνέχεια μεταβαίνει σε:

1. Ενίσχυση των δεξιοτήτων γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, διδάσκοντας στους συμμετέχοντες πώς να διακρίνουν μεταξύ έγκυρων πληροφοριών και απόψεων. Περιλαμβάνονται πρακτικές ασκήσεις όπως η διάκριση των γεγονότων από τις απόψεις και η χρήση του τεστ CRAAP για την όξυνση αυτών των δεξιοτήτων:
 - ο Επικαιρότητα (Currency)
 - ο Συνάφεια (Relevance)
 - ο Αυθεντικότητα (Authority)
 - ο Ακρίβεια (Accuracy)
 - ο Σκοπός (Purpose)
2. Συμμετοχή των μαθητών στο σχεδιασμό της δικής τους εκστρατείας ευαισθητοποίησης για το κλίμα μέσω αυτοκόλλητων, τονίζοντας τη δύναμη της οπτικής επικοινωνίας στην αποτελεσματική διάδοση μηνυμάτων για την κλιματική αλλαγή και τους καύσωνες. Ενθαρρύνει τη δημιουργία περιεχομένου βασισμένου στην έρευνα, τις μελετημένες επιλογές σχεδιασμού και την υπεύθυνη κοινή χρήση αυτών των αυτοκόλλητων μέσα στις κοινότητες για την ευαισθητοποίηση χωρίς να συμβάλλουν στην οπτική ρύπανση.

Αυτή η συστημική προσέγγιση όχι μόνο εξοπλίζει τους συμμετέχοντες με πραγματικές γνώσεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή, αλλά καλλιεργεί δεξιότητες κριτικής σκέψης που είναι απαραίτητες σε συζητήσεις και δράσεις γύρω από τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στο κλίμα.

Ενότητα 5: Προσωπική και κοινωνική δράση για την βιωσιμότητα:

Η τελευταία ενότητα τονίζει ότι το ατομικό αποτύπωμα άνθρακα είναι ένα μέτρο των αερίων του θερμοκηπίου που εκλύονται λόγω των ενεργειών του, που περιλαμβάνουν τη χρήση ενέργειας, τις επιλογές τροφίμων και τις καταναλωτικές συνήθειες. Υπογραμμίζει πώς δραστηριότητες όπως η κατανάλωση τροφίμων, οι μεταφορές και η παραγωγή αποβλήτων συμβάλλουν σημαντικά στις εκπομπές.

Η κατανόηση του αποτυπώματος άνθρακα είναι ζωτικής σημασίας, καθώς επιτρέπει στοχευμένες δράσεις για τη μείωση των εκπομπών και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ενισχύοντας την ατομική και οργανωτική υπευθυνότητα.

Η ενότητα κατηγοριοποιεί τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα σε τρεις τύπους:

1. Άμεσες εκπομπές (από τη λειτουργία και τη χρήση ενέργειας)
2. Έμμεσες εκπομπές (από αγοραζόμενη ενέργεια)
3. Άλλες έμμεσες εκπομπές (που σχετίζονται με επαγγελματικά ταξίδια και προϊόντα).

Αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα του υπολογισμού του ακριβούς αποτυπώματος άνθρακα, αλλά ενθαρρύνει τη δέσμευση μέσω εργαλείων όπως το ερωτηματολόγιο του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση. Οι αναστοχαστικές ασκήσεις προτρέπουν τα άτομα να αξιολογήσουν τα αποτελέσματα του αποτυπώματος άνθρακα και να χαράξουν στρατηγική για τη μείωση των εκπομπών σε τρόφιμα, οικιακή χρήση ενέργειας, ταξίδια και αγορές. Οι στρατηγικές περιλαμβάνουν την υιοθέτηση παρόχων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την αξιοποίηση έξυπνων τεχνολογιών για ενεργειακή απόδοση και βιώσιμες επιλογές τροφίμων, όπως η εποχιακή διατροφή και η μείωση της κατανάλωσης κρέατος.

Επιπλέον, η ενότητα εξετάζει παγκόσμιες πράσινες πολιτικές όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), η Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (The UN Framework Convention on Climate Change - UNFCCC), η Συμφωνία του Παρισιού και η GreenComp. Οι πολιτικές αυτές αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της φτώχειας, της ανισότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος, ενώ παράλληλα σταθεροποιούν τις συγκεντρώσεις των αερίων του θερμοκηπίου. Η GreenComp, συγκεκριμένα, ορίζει ικανότητες για την εκπαίδευση της αειφορίας, δίνοντας έμφαση στις αξίες, την κριτική σκέψη, την περιβαλλοντική δράση και τον οραματισμό βιώσιμου μέλλοντος.

Η πέμπτη και τελευταία ενότητα ενσωματώνει πρακτικές στρατηγικές με στόχο να ενδυναμώσει τους μαθητές/τριες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην κατανόηση και την αντιμετώπιση του αποτυπώματος άνθρακα, προωθώντας τον βιώσιμο τρόπο ζωής και την παγκόσμια περιβαλλοντική διαχείριση.

Δέκα βασικά διδάγματα που αντλήθηκαν από το πιλοτικό στάδιο με τους/τις εκπαιδευτικούς και τους στόχους

Στο πνεύμα της προώθησης της ευρείας υιοθέτησης και του ουσιαστικού αντίκτυπου, το παρόν εγχειρίδιο προσφέρει χρήσιμες ιδέες που προέρχονται από τις εμπειρίες εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών που χρησιμοποίησαν με επιτυχία τους πόρους του HEAT.

Η ενσωμάτωση αυτών των προσεγγίσεων στις εκπαιδευτικές πρακτικές που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί μπορεί να ενδυναμώσει τους μαθητές/τριες, να εμπλουτίσει τα προγράμματα σπουδών και να συμβάλει στους ευρύτερους στόχους της κλιματικής ανθεκτικότητας και της αειφορίας.

1. Ενσωμάτωση της ευαισθητοποίησης για τον καύσιμα στα υπάρχοντα προγράμματα σπουδών

Η εκπαίδευση για τους καύσιμα γίνεται πιο ισχυρή όταν δεν αντιμετωπίζεται ως ένα μεμονωμένο θέμα, αλλά, αντίθετα, εντάσσεται στα υπάρχοντα πλαίσια του αναλυτικού προγράμματος. Αυτή η ενοποιητική προσέγγιση ενισχύει τη σημασία της ευαισθητοποίησης για το ζήτημα και βοηθά τους μαθητές/τριες να δουν τη διασύνδεσή του με άλλα γνωστικά αντικείμενα. Για παράδειγμα:

- Ένα μάθημα φυσικών επιστημών θα μπορούσε να διερευνήσει τις φυσικές αρχές της μεταφοράς θερμότητας και τις επιπτώσεις τους στην άνοδο της παγκόσμιας θερμοκρασίας.
- Ένα μάθημα αγωγής υγείας θα μπορούσε να επικεντρωθεί στις φυσιολογικές επιπτώσεις του θερμικού στρες και στις στρατηγικές πρόληψης.
- Μαθήματα λογοτεχνίας θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναυσμα για εργασίες δημιουργικής γραφής, όπου οι μαθητές/τριες φαντάζονται τη ζωή σε έναν μελλοντικό κόσμο που επηρεάζεται από το κλίμα κινητοποιώντας τους και καλλιεργώντας την περιβαλλοντική τους ενσυναίσθηση.

Ένα βασικό πλεονέκτημα των πόρων του HEAT έγκειται στην ευελιξία που παρέχουν στους εκπαιδευόμενους. Μπορούν να ενσωματωθούν απρόσκοπτα στα υπάρχοντα προγράμματα σπουδών και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βρουν σημαντικά πλεονεκτήματα στην ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για τον καύσιμα με ευρύτερα θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η περιβαλλοντική επιστήμη ή η δημόσια υγεία και ποιότητα ζωής:

- Σύνδεση της ετοιμότητας για τον καύσιμα με το μάθημα της γεωγραφίας για τις κλιματικές ζώνες ή με θέματα βιολογίας για την ανθρώπινη και οικολογική υγεία.
- Σύνδεση με το μάθημα των μαθηματικών (στατιστική) για την ανάλυση των τάσεων της θερμοκρασίας ή ασκήσεις αφήγησης για τη διερεύνηση προσωπικών αφηγήσεων για ακραία καιρικά φαινόμενα.

2. Προσαρμογή των πόρων στα τοπικά πλαίσια

Κάθε κοινότητα βιώνει διαφορετικά τους καύσιμα και οι εκπαιδευτικοί έχουν μια μοναδική ευκαιρία να κάνουν τους πόρους του HEAT να έχουν απήχηση στους/στις μαθητές/τριές τους, σε τοπικό πλαίσιο. Η προσθήκη τοπικών περιπτώσεων μελετών όπως πρόσφατα γεγονότα καύσιμων, εξατομικεύει περαιτέρω την εμπειρία μάθησης.

Ένα παράδειγμα θα μπορούσε να περιλαμβάνει την πρόσκληση μελών της κοινότητας που έχουν προσωπική εμπειρία με τους καύσιμα να μοιραστούν τις ιστορίες τους, δημιουργώντας μια γέφυρα μεταξύ της θεωρίας και της πραγματικότητας. Η εκπαίδευση ευδοκιμεί όταν έχει απήχηση στις εμπειρίες των εκπαιδευομένων: η τοπικοποίηση του περιεχομένου όχι μόνο ενισχύει την εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να συνδέσουν τη γνώση με λύσεις που αφορούν το δικό τους περιβάλλον.

3. Αξιοποίηση διαδραστικών εργαλείων μάθησης

Τα ψηφιακά εργαλεία που παρέχει το HEAT μπορούν να μετατρέψουν μια παραδοσιακή τάξη σε κέντρο διαδραστικής εξερεύνησης. Φανταστείτε τους/τις μαθητές/τριες να εργάζονται μέσω ενός διαδικτυακού παιχνιδιού στο οποίο θα πρέπει να ανταποκριθούν σε σενάρια παιχνιδιοποίησης καύσωνα όπως αυτό που παρέχεται από το έργο.

Τέτοιες δραστηριότητες εμπλέκουν τους/τις μαθητές/τριες σε πολλαπλά επίπεδα, συνδυάζοντας τη διανοητική πρόκληση με την αίσθηση ευθύνης και του επείγοντος. Ο συνδυασμός ψηφιακών εργαλείων με πρακτικές δραστηριότητες, όπως η παρακολούθηση των τοπικών θερμοκρασιών ή ο σχεδιασμός σχεδίων ετοιμότητας για τον καύσωνα, γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ της ψηφιακής μάθησης και της εφαρμογής στον πραγματικό κόσμο.

4. Ενθάρρυνση της συνεργατικής μάθησης

Η συνεργασία όχι μόνο ενισχύει την κατανόηση αλλά και καλλιεργεί βασικές κοινωνικές και ομαδικές δεξιότητες, βαθύτερη κατανόηση και δημιουργική επίλυση προβλημάτων.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους πόρους του HEAT για την προώθηση ομαδικών σχεδίων, όπου οι μαθητές/τριες συνεργάζονται για να προτείνουν λύσεις για τον μετριασμό της θερμότητας σε επίπεδο κοινότητας. Οι συζητήσεις που προκύπτουν ενθαρρύνουν τις διαφορετικές προοπτικές και τις δημιουργικές λύσεις, αντικατοπτρίζοντας τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στον πραγματικό κόσμο.

Πέρα από την αίθουσα διδασκαλίας, οι μαθητές/τριες μπορούν να συνεργαστούν σε δράσεις, όπως ο σχεδιασμός και η διανομή φυλλαδίων για την ασφάλεια από τον καύσωνα στις κοινότητές τους. Η συνεργατική μάθηση μπορεί επίσης να επεκταθεί σε έργα μεταξύ των τάξεων ή των σχολείων, όπου μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί από διαφορετικά περιβάλλοντα μοιράζονται γνώσεις και στρατηγικές.

5. Προώθηση της κριτικής σκέψης και της επίλυσης προβλημάτων

Για να προετοιμαστούν πραγματικά οι μαθητές/τριες για τις προκλήσεις που θέτουν οι καύσωνες, είναι σημαντική η καλλιέργεια δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Οι πόροι του HEAT παρέχουν μια ιδανική πλατφόρμα με δραστηριότητες που προάγουν την καλλιέργεια της λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Συνίσταται στους/στις εκπαιδευτικούς να ενσωματώνουν δραστηριότητες που απαιτούν ανάλυση πραγματικών σεναρίων, γεγονός που μπορεί να θέσει τους/τις μαθητές/τριες σε ρόλους που απαιτούν τη λήψη αποφάσεων ενισχύοντας την ικανότητά τους να παράγουν δημιουργικές ιδέες για ζητήματα αιχμής που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.

6. Σχεδιασμός εργαστηρίων επαγγελματικής ανάπτυξης

Για να μπορέσουν οι εκπαιδευτικοί να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες των πόρων του HEAT, η επαγγελματική ανάπτυξη είναι το κλειδί. Οι εκπαιδευτικοί βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της διάδοσης του μηνύματος του HEAT, αλλά η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από την εξοικείωση και την άνεση με τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους.

Τα εργαστήρια επαγγελματικής ανάπτυξης παρέχουν ένα δομημένο περιβάλλον για τους/τις εκπαιδευτικούς να εξερευνήσουν τους πόρους του HEAT και να μάθουν από τους συναδέλφους τους. Τα εργαστήρια θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ζωντανές επιδείξεις ψηφιακών εργαλείων,

συνεδριάσεις καταιγισμού ιδεών για τοπικές προσαρμογές και συζητήσεις για τον τρόπο ενσωμάτωσης του υλικού σε διάφορα θέματα.

Πέρα από την ανάπτυξη δεξιοτήτων, τα εργαστήρια αυτά ενισχύουν μια κοινότητα πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών, δημιουργώντας δίκτυα υποστήριξης και συνεργασίας που εκτείνονται πολύ πέρα από την αρχική κατάρτιση.

7. Προσαρμογή των πόρων για διαφορετικά επίπεδα μάθησης

Επιπρόσθετα το έργο HEAT δίνει τη δυνατότητα να προσαρμοστούν οι πόροι που παρέχει, ανάλογα με το κοινό των εκπαιδευόμενων στο οποίο απευθύνεται ο/η εκπαιδευτικός:

- Για μαθητές/τριες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορεί να αξιοποιηθούν οι διδακτικές προσεγγίσεις κατά παιγνιώδη τρόπο
- Για μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν πιο σύνθετες συζητήσεις ή debates στα οποία οι μαθητές/τριες επιχειρηματολογούν σχετικά με την υπερθέρμανση του πλανήτη, τον αστικό σχεδιασμό ή την κοινωνική ισότητα στην αντιμετώπιση καταστροφών.
- Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι/ες, και συνολικότερα οι ομάδες στόχου (ΜΚΟ, άτομα σε θέση ευθύνης στο δήμο, κτλ.), θα μπορούσαν να επωφεληθούν από στοχευμένα εργαστήρια που δίνουν έμφαση στην πρακτική εφαρμογή οποιουδήποτε από τους παρεχόμενους πόρους κατάρτισης.

Με άλλα λόγια, προτείνεται στους/στις εκπαιδευτικούς να απλοποιήσουν το υλικό εφόσον θέλουν να το εφαρμόσουν σε μικρότερους μαθητές/τριες, εστιάζοντας σε οπτικά βοηθήματα, αφηγήσεις και πρακτικές δραστηριότητες. Για τους μεγαλύτερους ή πιο προχωρημένους μαθητές/τριες, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εμβαθύνουν σε πολύπλοκα θέματα, όπως οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των καυσώνων ή η επιστήμη πίσω από τις στρατηγικές προσαρμογής στη θερμότητα.

8. Συμμετοχή των ενδιαφερομένων στην εφαρμογή των πόρων

Η εκπαίδευση δεν γίνεται μεμονωμένα, και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να έχουν μεγάλη επιτυχία εμπλέκοντας ενδιαφερόμενους, όπως γονείς, τοπικές αρχές και άλλους κοινοτικούς οργανισμούς (π.χ. μουσεία, βιβλιοθήκες κ.λπ.). Τέτοιες συνεργασίες δημιουργούν μια αίσθηση κοινού σκοπού και διασφαλίζουν ότι η μάθηση επεκτείνεται πέρα από το επίσημο πλαίσιο διδασκαλίας.

Η εκπαίδευση είναι πιο αποτελεσματική όταν επεκτείνεται πέρα από την αίθουσα διδασκαλίας και η συμμετοχή των ενδιαφερομένων εμπλουτίζει τη μαθησιακή εμπειρία, εφόσον:

- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συνεργαστούν με τους γονείς για να ενισχύσουν τις πρακτικές ασφάλειας για τον καύσιμα στο σπίτι.
- Η συνεργασία με τις τοπικές αρχές θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης για το κλίμα και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση
- Οι κοινοτικές συνεργασίες - όπως οργανώσεις υγείας ή περιβαλλοντικές ομάδες - μπορούν να παρέχουν πρόσθετη εμπειρογνομοσύνη και πόρους, δίνοντας στους/στις μαθητές/τριες την ευκαιρία να γνωρίσουν πραγματικές εφαρμογές των μαθημάτων τους.

Αυτές οι συνεργασίες όχι μόνο βελτιώνουν την εκπαιδευτική εμπειρία, αλλά και οικοδομούν ισχυρότερες και ανθεκτικότερες κοινότητες.

9. Συνδυασμός ψηφιακών και παραδοσιακών μορφών μάθησης

Μια συνδυασμένη προσέγγιση στην εκπαίδευση είναι συχνά η πιο αποτελεσματική και οι πόροι του HEAT προσφέρονται για αυτή τη στρατηγική. Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να ξεκινήσουν με μια ψηφιακή προσομοίωση για να εισάγουν την έννοια των κυμάτων καύσωνα, ακολουθούμενη από πρακτικές δραστηριότητες όπως ο σχεδιασμός αστικών κήπων για πιο δροσερές πόλεις.

Παρόμοια, ένα θεωρητικό μάθημα για την επιστήμη της μεταφοράς θερμότητας θα μπορούσε να καταλήξει σε ένα πρακτικό πείραμα όπου οι μαθητές/τριες μετρούν τα αποτελέσματα της εξασφάλισης σκιερών χώρων εντός της πόλης σκιάς ή της χρήσης διαφορετικών δομικών υλικών.

Η εναλλαγή ψηφιακών και παραδοσιακών μορφών δίνει στους/στις εκπαιδευτικούς την ευκαιρία να δημιουργήσουν ένα δυναμικό, ελκυστικό περιβάλλον. Αξίζει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι αυτή η μικτή προσέγγιση διασφαλίζει τη συμμετοχικότητα, εξυπηρετώντας μαθητές/τριες με διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης στην τεχνολογία, διατηρώντας παράλληλα τα μαθήματα δυναμικά και ελκυστικά.

10. Προώθηση κουλτούρας βιωσιμότητας

Η εκπαίδευση σε θέματα καύσωνα παρέχει τη δυνατότητα για μια ευρύτερη συζήτηση σχετικά με τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στο κλίμα. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εμπνεύσουν τους/τις μαθητές/τριες πλαισιώνοντας τη μάθησή τους με το ευρύτερο πλαίσιο της παγκόσμιας περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Οι μαθητές /τριες θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να συμμετάσχουν σε μια σχολική δράση για τη φύτευση δέντρων, κατανοώντας πώς αυτή η δράση όχι μόνο μετριάζει τη θερμότητα αλλά και υποστηρίζει τη βιοποικιλότητα και καταπολεμά την κλιματική αλλαγή. Αυτές οι προσπάθειες ενσταλάζουν στους/στις μαθητές/τριες το αίσθημα της ενεργητικότητας, δείχνοντάς τους ότι οι ενέργειές τους, όσο μικρές κι αν είναι, συμβάλλουν σε ουσιαστική αλλαγή.

Ενσωμάτωση του GreenComp στα προγράμματα σπουδών για τους καύσωνες και την κλιματική αλλαγή

Το GreenComp, το ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων αειφορίας¹⁰, αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να καθοδηγήσει και να προωθήσει τη μάθηση της αειφορίας, βοηθώντας τα άτομα και τους οργανισμούς να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που απαιτούνται για να ενεργήσουν για την περιβαλλοντική αειφορία. Ευθυγραμμίζεται με τις ευρύτερες πολιτικές της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και στοχεύει στην υποστήριξη των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την προώθηση βιώσιμων συμπεριφορών.

Το GreenComp είναι δομημένο γύρω από τέσσερις αλληλένδετους τομείς αρμοδιοτήτων που αντιμετωπίζουν τη βιωσιμότητα με ολοκληρωμένο τρόπο:

1. **Αγκαλιάζοντας την πολυπλοκότητα στην αειφορία:** Κατανόηση των διασυνδέσεων και αναγνώριση της πολυπλοκότητας των προκλήσεων της αειφορίας.
2. **Σκέψη προσανατολισμένη στο μέλλον:** Οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος και διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι σημερινές ενέργειες διαμορφώνουν το αύριο.
3. **Αξίες βιωσιμότητας:** Αναγνώριση και υιοθέτηση αξιών που προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη και την υπεύθυνη συμπεριφορά.
4. **Δράση για τη βιωσιμότητα:** Μετατροπή της γνώσης για την αειφορία σε δράσεις που επιφέρουν περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές βελτιώσεις.

Το GreenComp παρέχει ένα σαφές πλαίσιο για την ανάπτυξη ικανοτήτων αειφορίας σε διάφορες ηλικιακές ομάδες και πλαίσια, επιτρέποντας στους/στις εκπαιδευτικούς να προσαρμόσουν τις αρχές του σε διάφορα μαθησιακά περιβάλλοντα. Το πλαίσιο δίνει έμφαση στην κριτική σκέψη, τη συστημική σκέψη και τη συνεργατική επίλυση προβλημάτων, εξοπλίζοντας τους/τις μαθητές/τριες με τα εργαλεία για να περιηγηθούν και να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της αειφορίας στον πραγματικό κόσμο.

Αυτός ο επίσημος πόρος της ΕΕ έχει σχεδιαστεί για να ενσωματωθεί σε διάφορους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, ενθαρρύνοντας τους/τις εκπαιδευτικούς να ενσωματώσουν τη βιωσιμότητα σε θέματα όπως οι φυσικές επιστήμες, τα οικονομικά και η εκπαίδευση του πολίτη.

Πώς το GreenComp ευθυγραμμίζεται με το έργο και τους πόρους του HEAT

Το GreenComp ευθυγραμμίζεται στενά με τους στόχους του έργου HEAT, καθώς και τα δύο στοχεύουν στην ενδυνάμωση των ατόμων και των κοινοτήτων ώστε να δράσουν για τη βιωσιμότητα ως απάντηση στις κλιματικές προκλήσεις. Η έμφαση που δίνει η πρωτοβουλία HEAT στην εκπαίδευση για την ετοιμότητα και την ανθεκτικότητα στον καύσωνα μπορεί φυσικά να ενσωματώσει τις αρχές του GreenComp.

- **Το GreenComp υποστηρίζει την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας σε όλα τα μαθήματα, μια αρχή που ευθυγραμμίζεται με τον διεπιστημονικό χαρακτήρα του HEAT.** Τόσο η GreenComp όσο και η HEAT αναγνωρίζουν τη σημασία της εξισορρόπησης των παγκόσμιων προκλήσεων βιωσιμότητας με την τοπική δράση. Συνδέοντας τα παγκόσμια φαινόμενα, το HEAT μπορεί να βοηθήσει τους/τις μαθητές/τριες να αναπτύξουν πολλαπλές οπτικές, κατανοώντας πώς οι ενέργειές τους συμβάλλουν σε παγκόσμιους στόχους, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε (SDGs).
- **Η GreenComp τονίζει ότι οι ικανότητες βιωσιμότητας δεν περιορίζονται στην τυπική εκπαίδευση, αλλά θα πρέπει να επεκτείνονται στη δια βίου μάθηση και την εμπλοκή στην κοινότητα.** Οι πόροι του HEAT, που έχουν σχεδιαστεί για διάφορους ενδιαφερόμενους, υποστηρίζουν το παραπάνω, προσφέροντας εργαλεία για εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές και άτομα που εμπλέκονται στη διοίκηση. Με την προώθηση του ήθους της

¹⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/13286>.

GreenComp για δια βίου μάθηση, το HEAT διασφαλίζει ότι ο αντίκτυπος της εκπαίδευσης επεκτείνεται πέρα από τις σχολικές αίθουσες και επηρεάζει ολόκληρες κοινότητες.

1. Αγκαλιάζοντας την πολυπλοκότητα στην αειφορία

Το GreenComp δίνει έμφαση στην κατανόηση των διασυνδέσεων μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών συστημάτων, η οποία αποτελεί θεμελιώδη πτυχή της εστίασης του έργου HEAT στους καύσωνες. Οι καύσωνες δεν είναι αυτόνομα φαινόμενα- επηρεάζονται και επηρεάζουν πολλαπλούς παράγοντες: αστικοποίηση, κλιματική αλλαγή, δημόσια υγεία και κατανάλωση ενέργειας.

Το έργο HEAT παρέχει την ευκαιρία να διδάξει στους εκπαιδευόμενους να προσεγγίζουν την ετοιμότητα για τον καύσωνα μέσω συστημάτων και προωθεί μια νοοτροπία που αγκαλιάζει την πολυπλοκότητα, βοηθώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να δουν πώς οι ενέργειές τους σε έναν τομέα -όπως η αύξηση των χώρων πρασίνου- μπορούν να έχουν αλυσιδωτά οφέλη σε πολλαπλά συστήματα.

2. Οραματισμός βιώσιμου μέλλοντος

Το GreenComp ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/τριες να σκέφτονται μπροστά, να φαντάζονται και να διαμορφώνουν βιώσιμα μέλλοντα. Το έργο HEAT ευθυγραμμίζεται άμεσα με αυτό μέσω της εστίασής του στην προληπτική ετοιμότητα και τη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα στους καύσωνες.

Το HEAT μπορεί να χρησιμοποιήσει το GreenComp για να ενισχύσει τις δεξιότητες πρόβλεψης με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ενθαρρύνοντας τους/τις μαθητές/τριες να διερευνήσουν σενάρια "Τι θα γινόταν αν;" σχετικά με τη μελλοντική ένταση, τη συχνότητα και τις κοινωνικές επιπτώσεις του καύσωνα λόγω της κλιματικής αλλαγής.
- Προκαλώντας τους μαθητές/τριες να σχεδιάσουν βιώσιμες λύσεις για την προσαρμογή στον καύσωνα, όπως ενεργειακά αποδοτικά συστήματα ψύξης, πρωτοβουλίες αστικού πρασίνου ή κοινοτικά σχέδια αντιμετώπισης του καύσωνα.
- Συνδέοντας την ευαισθητοποίηση σε θέματα καύσωνα με ευρύτερους στόχους ανθεκτικότητας στο κλίμα, όπως η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

3. Ενσωμάτωση των αξιών της αειφορίας

Η GreenComp δίνει σημαντική έμφαση στην καλλιέργεια αξιών όπως η υπευθυνότητα, η ενσυναίσθηση και η ισότητα, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση προκλήσεων βιωσιμότητας όπως οι καύσωνες.

Το έργο HEAT αναγνωρίζει ότι οι ευάλωτες ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι, τα παιδιά και οι πληθυσμοί με χαμηλό εισόδημα, πλήττονται δυσανάλογα από τους καύσωνες. Οι αρχές του GreenComp μπορούν να καθοδηγήσουν τους/τις εκπαιδευτικούς να δώσουν έμφαση στην ισότητα συζητώντας τις κοινωνικές διαστάσεις της κλιματικής ανθεκτικότητας και να βοηθήσουν τους/τις μαθητές/τριες να εσωτερικεύσουν τη βιωσιμότητα ως κοινή ευθύνη, δημιουργώντας ένα θεμέλιο για ηθική δράση.

4. Δράση για την αειφορία

Απώτερος στόχος της GreenComp είναι να εμπνεύσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να μετατρέψουν τη γνώση σε δράση, καθιστώντας τη βιωσιμότητα αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής τους ζωής και των αποφάσεών τους. Η έμφαση που δίνει το HEAT στην επιχειρησιακή αξιοποίηση των πόρων και στην προώθηση πρακτικών δεξιοτήτων υποστηρίζει άμεσα αυτό το αποτέλεσμα.

Οι πόροι του HEAT μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σχεδιασμό πραγματικών έργων που επιτρέπουν στους/στις μαθητές/τριες να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους, ενθαρρύνουν την ατομική και συλλογική δράση, εμπνέουν τους/τις μαθητές/τριες να υιοθετήσουν απλές συμπεριφορές που συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα του καύσιμου (π.χ. εξοικονόμηση νερού, χρήση ενεργειακά αποδοτικών μεθόδων ψύξης ή υποστήριξη των κοινοτικών χώρων πρασίνου).

Παράρτημα 1: Κύρια έρευνα: έρευνα που πραγματοποιήθηκε με τους φοιτητές

Ακολουθεί το περίγραμμα και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους μαθητές/τριες στο πλαίσιο της πρωτογενούς έρευνας. Η έρευνα αυτή διεξήχθη για να συγκεντρωθούν στοιχεία σχετικά με τον τρόπο διδασκαλίας των κυμάτων καύσωνα στα σχολεία, παράλληλα με διάφορες πτυχές της ζωής και των μαθησιακών εμπειριών των μαθητών/τριών.

Έχετε ακούσει ποτέ για τους καύσωνες;

Αγαπητοί/ές μαθητές/τριες,

Η έρευνα αυτή διεξάγεται από ερευνητές από το Βέλγιο, την Ελλάδα, την Ιταλία και τη Ρουμανία και υποστηρίζεται από την ΕΕ. Με τη συμπλήρωση αυτής της έρευνας θα μας βοηθήσετε να συγκεντρώσουμε χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με το αν και πώς διδάσκονται οι καύσωνες στα σχολεία. Η συμπλήρωση αυτής της έρευνας είναι εντελώς ανώνυμη. Σας παρακαλούμε, να είστε όσο το δυνατόν πιο ειλικρινείς. Οποιαδήποτε δεδομένα μας παρέχετε θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς αυτής της έρευνας. Μπορείτε να σταματήσετε να απαντάτε και να εγκαταλείψετε αυτή την έρευνα όποτε θέλετε.

Για τη διεξαγωγή της έρευνας και την τήρηση κανόνων δεοντολογίας έχει ληφθεί άδεια από το ΕΚΠΑ (Ιούλιος 2023).

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων!

A. Προφίλ του συμμετέχοντος

A1. Η ηλικία σας (σε έτη): _____

A2. Πού μένετε;

- Βέλγιο
- Ελλάδα
- Ιταλία
- Ρουμανία

A3. Είστε μαθητής/μαθήτρια σε ποια τάξη του Γυμνασίου;

- Α' Γυμνασίου
- Β' Γυμνασίου
- Γ' Γυμνασίου

A4. Φύλο

- Αγόρι
- Κορίτσι
- Άλλο

A5. Όσον αφορά την περιβαλλοντική σας ευαισθητοποίηση, πώς θα βλέπατε τον εαυτό σας;

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1 = Καθόλου περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένος/η

5 = Απολύτως περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένος/η

A6. Έχετε ποτέ διδαχθεί για τους καύσωνες;

- Ναι
- Όχι

B. Παρακαλώ, δηλώστε το βαθμό συμφωνίας/διαφωνίας σας με τις ακόλουθες προτάσεις

1 = Διαφωνώ απόλυτα

2 = Συμφωνώ απόλυτα

B1. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες λιγότερο συχνούς και λιγότερο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B2. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες πιο συχνούς αλλά λιγότερο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B3. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες πιο συχνούς και πιο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B4. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες λιγότερο συχνούς αλλά πιο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B5. Η κλιματική αλλαγή δεν συνδέεται με τους καύσωνες

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B6. Οι καύσωνες δεν επηρεάζουν τις Ευρωπαϊκές πόλεις διαφορετικά από ότι επηρεάζουν άλλες πόλεις του κόσμου.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B7. Οι καύσωνες μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B8. Οι καύσωνες μπορούν να προκαλέσουν αύξηση της ζήτησης ενέργειας και επιβάρυνση του δικτύου ηλεκτροδότησης στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B9. Οι καύσωνες μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία των ευάλωτων πληθυσμών στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B10. Οι καύσωνες μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικές επιπτώσεις, όπως μείωση της παραγωγικότητας και του τουρισμού στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B11. Οι καύσωνες μπορούν να επιδεινώσουν το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B12. Οι καύσωνες επηρεάζουν τις πόλεις με τον ίδιο τρόπο σε όλη την Ευρώπη

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B13. Ποια από τα ακόλουθα είναι τα βασικά στοιχεία για να γίνουν οι πόλεις πιο ανθεκτικές στους καύσωνες;

- Επανασχεδιασμός των αστικών τοπίων με περισσότερη βλάστηση και νερό
- Εφαρμογή στρατηγικών παθητικής ψύξης για τη βελτίωση της θερμικής απόδοσης
- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια
- Όλα τα παραπάνω
- Άλλο

B14. Οι ψεκασθήρες σε ανοιχτούς χώρους και οι ανεμιστήρες μπορούν να παίξουν ρόλο στην μείωση της θερμοκρασίας των πόλεων.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B15. Η δημιουργία δασών και πράσινων διαδρόμων μέσα στις πόλεις είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος μετατόπισης των αερίων μαζών που ως αποτέλεσμα έχουν την ψύξη μεγάλων περιοχών της πόλης.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B16. Αν φοράτε σκούρα ρούχα νιώθετε δροσεροί το καλοκαίρι

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B17. Τα παράθυρα και οι πόρτες πρέπει να παραμένουν ανοιχτά κατά το μεσημέρι τις ζεστές ημέρες.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B18. Πυρετός, κόπωση και σφίξιμο στο στήθος είναι κοινά συμπτώματα της θερμοπληξίας

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B19. Ορισμένα φάρμακα μπορεί να αυξήσουν τον κίνδυνο θερμοπληξίας

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B20. Η υψηλή θερμοκρασία του περιβάλλοντος μπορεί να προκαλέσει θάνατο

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B21. Οι καύσωνες προκαλούνται από υψηλές θερμοκρασίες και χαμηλές βροχοπτώσεις.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B22. Η ακραία έκθεση στη ζέστη είναι υπεύθυνη για τις ασθένειες που σχετίζονται με αυτή.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B23. Η υπερβολική εφίδρωση κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα μπορεί να αποτελεί ένδειξη θερμικού στρες

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B24. Τα άτομα που πάσχουν από καρδιακά προβλήματα είναι ιδιαίτερα ευάλωτα κατά τη διάρκεια καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B25. Οι ηλικιωμένοι και οι νέοι είναι πιο ευάλωτοι κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B26. Το φαινόμενο του θερμοκηπίου προκαλείται κυρίως από τη μείωση του στρώματος του όζοντος

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B27. Λαμβάνω μέτρα πρόληψης εάν εκδοθεί δελτίο προειδοποίησης πολύ υψηλών θερμοκρασιών

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B28. Κατά τη διάρκεια καύσωνα πίνω νερό μόνο όταν διψάω

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B29. Κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα δεν αλλάζω τα σχέδιά μου για υπαίθριες δραστηριότητες

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B30. Όταν βγαίνω έξω, εφαρμόζω καλά μέτρα πρόληψης της ηλίας κατά τη διάρκεια καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

B31. Δίνω μεγαλύτερη προσοχή στους ηλικιωμένους, τα παιδιά ή τα πιο αδύναμα μέλη της οικογένειας κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

e

Παράρτημα 2: Κύρια έρευνα: έρευνα που πραγματοποιήθηκε με εκπαιδευτικούς

Ακολουθεί η δομή και το περιεχόμενο της έρευνας που υποβλήθηκε στους/στις εκπαιδευτικούς στο πλαίσιο της εθνικής πρωτογενούς έρευνας. Η έρευνα αυτή αποσκοπούσε στη συλλογή λεπτομερών πληροφοριών και δεδομένων σχετικά με το αν και πώς διδάσκονται οι καύσωνες στα σχολεία.

Διδασκαλία για τους καύσωνες

Αγαπητοί/ές εκπαιδευτικοί, αυτή η έρευνα διεξάγεται από ερευνητές από το Βέλγιο, την Ελλάδα, την Ιταλία και τη Ρουμανία και υποστηρίζεται από την Ε.Ε. Συμπληρώνοντας αυτήν την έρευνα θα μας βοηθήσετε να συγκεντρώσουμε χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με το εάν και πώς διδάσκονται οι καύσωνες στα σχολεία. Η έρευνα αυτή θα ολοκληρωθεί χωρίς να χρησιμοποιηθεί κανένα στοιχείο που να σας ταυτοποιεί. Παρακαλούμε, να είστε όσο πιο ειλικρινείς γίνεται. Οποιαδήποτε δεδομένα μας παρέχετε θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας. Μπορείτε να εγκαταλείψετε αυτήν την έρευνα όποια στιγμή θέλετε.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων!

Στοιχεία επικοινωνίας:

.....

A. Προφίλ του συμμετέχοντος

A1. Η ηλικία σας είναι (σε έτη): _____

A2. Από ποια από τις ακόλουθες χώρες είστε;

- Βέλγιο
- Ελλάδα
- Ιταλία
- Ρουμανία

A3. Φύλο

- Άνδρα
- Γυναίκα
- Άλλο

A4. Ποιος είναι ο ανώτερος τίτλος σπουδών που κατέχετε;

- Πτυχίο
- Μάστερ
- Διδακτορικό

A5. Όσον αφορά τη διδακτική σας εμπειρία, πώς θα θεωρούσατε τον εαυτό σας;

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1 = Καμία εμπειρία

5 = Πολύ έμπειρος

A6. Πόσο περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένος/η είστε;

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1 = Καθόλου ευαισθητοποιημένος/η σε θέματα περιβάλλοντος

5 = Απολύτως περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένος/η

A7. Έχετε διδάξει ποτέ στους/στις μαθητές/τριές σας για τους καύσωνες;

- Ναι
- Όχι

B. Διδασκαλία για τους καύσωνες

B1. Σε ποιο μάθημα έχετε διδάξει για τους καύσωνες: _____

B2. Υπάρχουν διαθέσιμες πηγές που σας βοήθησαν να διδάξετε για τους καύσωνες;

- Ναι
- Όχι

B3. Οι καύσωνες είναι μέρος του προγράμματος σπουδών που πρέπει να διδάξετε;

- Ναι
- Όχι

Γ. Παρακαλώ, δηλώστε το βαθμό συμφωνίας/διαφωνίας σας με τις ακόλουθες προτάσεις

1 = Διαφωνώ απόλυτα

2 = Συμφωνώ απόλυτα

Γ1. Η κλιματική αλλαγή καθιστά τους καύσωνες λιγότερο συχνούς και λιγότερο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ2. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες πιο συχνούς αλλά λιγότερο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ3. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες πιο συχνούς και πιο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ4. Η κλιματική αλλαγή κάνει τους καύσωνες λιγότερο συχνούς αλλά πιο έντονους

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ5. Η κλιματική αλλαγή δεν συνδέεται με τους καύσωνες

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ6. Οι καύσωνες δεν επηρεάζουν τις ευρωπαϊκές πόλεις διαφορετικά από άλλες περιοχές

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ7. Οι καύσωνες μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ8. Οι καύσωνες μπορούν να προκαλέσουν αύξηση της ζήτησης ενέργειας και επιβάρυνση του δικτύου ηλεκτροδότησης στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ9. Οι καύσωνες μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία των ευάλωτων πληθυσμών στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ10. Οι καύσωνες μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικές επιπτώσεις, όπως μείωση της παραγωγικότητας και του τουρισμού στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ11. Οι καύσωνες μπορούν να επιδεινώσουν το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας στις ευρωπαϊκές πόλεις

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ12. Οι καύσωνες επηρεάζουν τις πόλεις με τον ίδιο τρόπο σε όλη την Ευρώπη

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ13. Ποιο από τα παρακάτω είναι βασικό στοιχείο για να γίνουν οι πόλεις πιο ανθεκτικές στους καύσωνες;

- Επανασχεδιασμός των αστικών τοπίων με περισσότερη βλάστηση και νερό
- Εφαρμογή στρατηγικών παθητικής ψύξης για τη βελτίωση της θερμικής απόδοσης
- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια
- Τίποτα από τα παραπάνω

Γ14. Οι ψεκασθήρες σε ανοιχτούς χώρους και οι ανεμιστήρες μπορούν να παίξουν ρόλο στην ψύξη

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ15. Η δημιουργία δασών μέσα στις πόλεις και πράσινων διαδρόμων είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος μετατόπισης της αέριας μάζας για την ψύξη μεγάλων περιοχών μέσα στην πόλη.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ16. Αν φοράτε σκούρα ρούχα νιώθετε δροσεροί το καλοκαίρι

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ17. Τα παράθυρα και οι πόρτες πρέπει να παραμένουν ανοιχτά το μεσημέρι τις ζεστές ημέρες.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ18. Πυρετός, κόπωση και σφίξιμο στο στήθος είναι κοινά συμπτώματα της θερμοπληξίας

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ19. Ορισμένα φάρμακα μπορεί να αυξήσουν τον κίνδυνο θερμοπληξίας

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ20. Η υψηλή περιβαλλοντική θερμοκρασία μπορεί να προκαλέσει θάνατο

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ21. Τα κύματα καύσωνα προκαλούνται από υψηλή θερμοκρασία και χαμηλή βροχόπτωση

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ22. Η ακραία έκθεση στη θερμότητα είναι υπεύθυνη για ασθένειες που σχετίζονται με τη θερμότητα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ23. Η υπερβολική εφίδρωση κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα μπορεί να αποτελεί ένδειξη θερμικού στρες

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ24. Τα άτομα που πάσχουν από καρδιακά προβλήματα είναι ιδιαίτερα ευάλωτα κατά τη διάρκεια καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ25. Οι ηλικιωμένοι και οι νέοι είναι πιο ευάλωτοι κατά τη διάρκεια ενός κύματος καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ26. Το φαινόμενο του θερμοκηπίου προκαλείται κυρίως από τη μείωση του στρώματος του όζοντος

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ27. Λαμβάνω μέτρα πρόληψης της ηλίαςης εάν εκδοθεί δελτίο προειδοποίησης καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ28. Κατά τη διάρκεια καύσωνα πίνω νερό μόνο όταν διψάω

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ29. Κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα δεν αλλάζω τα σχέδιά μου για υπαίθριες δραστηριότητες

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ30. Όταν βγαίνω έξω κατά τη διάρκεια καύσωνα, εφαρμόζω τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης της ηλίαςσης

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Γ31. Δίνω μεγαλύτερη προσοχή στους ηλικιωμένους, τα παιδιά ή τα πιο αδύναμα μέλη της οικογένειας κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

